

De Visitekaart: een initiatief ter bevordering van patiëntenparticipatie tijdens klinische opname op de MDL-afdeling, gebaseerd op een literatuurstudie en een inventarisatie van de huidige situatie en bestaande initiatieven.

Inleiding	<p>Er komt steeds meer aandacht voor het belang van het actief betrekken van de patiënt bij diens zorgproces. Die betrokkenheid, ook wel <i>patiëntenparticipatie</i> genoemd, komt de kwaliteit van zorg ten goede. Patiëntenparticipatie is echter – zeker tijdens een ongeplande klinische opname in het ziekenhuis – onderhevig aan verschillende en uiteenlopende beïnvloedende factoren, wat het bevorderen ervan lastig maakt.</p> <p>Dit Meesterstuk gaat over patiëntenparticipatie tijdens een klinische opname op de afdeling maag-darm-leverziekten: ervaart de patiënt voldoende ruimte om mee te beslissen (te participeren) over diagnostiek en behandeling, en hoe kan die participatie worden bevorderd?</p>
Doel	<p>Het opstellen van een verbeterplan waarmee patiëntenparticipatie, en daarmee de kwaliteit van zorg, tijdens een klinische opname op de afdeling maag-darm-leverziekten kan worden bevorderd.</p>
Methode	<p>Aan de hand van een literatuurstudie, een beschrijving van de huidige situatie ten aanzien van patiëntenparticipatie – volgend uit semigestructureerde interviews met patiënten en hun zorgverleners – en een inventarisatie van bestaande initiatieven, zijn verschillende mogelijkheden om patiëntenparticipatie te bevorderen in kaart gebracht. Aan de hand van die informatie is een verbetermaatregel vormgegeven. Een pilot-implementatie van deze verbetermaatregel heeft vervolgens geleid tot een concreet implementatieplan voor gebruik ervan: het verbeterplan.</p>
Resultaten	<p>Er blijken vele verschillende factoren te zijn die patiëntenparticipatie kunnen stimuleren of juist in de weg staan. Daarmee zijn er ook verschillende mogelijkheden om patiëntenparticipatie te bevorderen. Met behulp van CAST-systematiek is uit een lijst van mogelijkheden een verbetermaatregel geselecteerd, die vervolgens in een pilot is getest en ter verdere implementatie wordt voorgesteld.</p> <p>“De Visitekaart” is een hulpkaart met vragen over de situatie van de patiënt en informatie over de dagelijkse artsensite, die patiëntenparticipatie op verschillende manieren kan bevorderen. De Visitekaart helpt patiënten om zich voor te bereiden op de artsensite: patiënten worden aangemoedigd om vragen te formuleren en kunnen de kaart aan familie of naasten laten zien om daarover mee te denken. Bovendien stimuleert het artsen en verpleegkundigen om hier actief naar te vragen. Implementatie van gebruik lijkt om verschillende redenen goed haalbaar.</p>
Discussie & Conclusie	<p>De Visitekaart is een laagdrempelige en veelzijdige interventie om patiëntenparticipatie tijdens een ongeplande klinische opname te bevorderen. Het is bovendien aannemelijk dat de meerwaarde ervan zich niet beperkt tot alleen de afdeling maag-darm-leverziekten. Eerste ervaringen met gebruik van De Visitekaart zijn positief, maar concrete beoordeling van de meerwaarde moet nog plaatsvinden.</p>